

Tapa valla 2025. aasta eelarve projekti SELETUSKIRI

Tapa 2024

SISUKORD

1. Ülevaade Tapa valla 2025.a. eelarvest.....	3
1.1. Eelarve koostamise protsess ning seosed kavade ja strateegiatega	3
1.2. Eelarve ülesehitus	3
1.3. Koondeelarve.....	4
1.4. Eelarve tulem	4
2. Põhitegevuse tulud	5
2.1. Põhitegevuse tulude võrdlustabel	6
Maksutulud	6
Kaupade ja teenuste müük	7
Saadavad toetused.....	9
Muud tegevustulud	9
3. Põhitegevuse kulud	9
3.1. Põhitegevuse kulude majanduslik sisu tegevusvaldkondade lõikes	10
Üldised valitsussektori teenused.....	10
Avalik kord ja julgeolek	11
Majandus	12
Keskkonnakaitse	12
Elamu- ja kommunaalmajandus	12
Tervishoid	13
Vaba aeg, kultuur, religioon	13
Haridus	14
Sotsiaalne kaitse	17
4. Investeeringustegevus.....	18
5. Finantseerimistegevus.....	19
6. Likviidsete varade muutus	19
7. Selgitused eelarve eelnõus ja eelarvestrateegias esinevate andmete oluliste erinevuste koht..	19

1. Ülevaade Tapa valla 2025.aasta eelarve projektist

1.1. Eelarve koostamise protsess ning seosed kavade ja strateegiatega

Tapa vallaeelarve koostatakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses sätestatud korras, arvestades Tapa valla arengukava aastateks 2023-2035 ja eelarvestrateegiat aastateks 2024-2028. Vallaeelarve koostamisel on lähtutud Tapa valla tasakaalustatud arengu huvidest ja reaalistest võimalustest.

Tapa Vallavalitsuse 2025. aasta eelarve koostamise protsessi aluseks on võetud Tapa Vallavolikogu määrus nr 29 „Tapa valla finantsjuhtimise kord“. Koostamisel on lähtutud Tapa valla arengukava ja eelarvestrateegia põhimõtetest ja Tapa Vallavolikogu ja Tapa Vallavalitsuse poolt välja antud õigusaktidest. Arvestatud on Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud kriteeriumidega: tulumaksu kinnipidamise määr 2025. aastal on 22 protsenti, maksuvaba tulu on 0-654 eurot, töötuskindlustuse määrad on tööandjale 0,8 protsenti ja töötajale 1,6 protsenti, palga alammäär on 886 eurot kuus ja õpetajate arvestuslik keskmine palk on 2184 eurot kuus. Sotsiaalmaksu minimaalse kohustuse aluseks olev kuumäär on 725 eurot.

1.2. Eelarve ülesehitus

Tekkepõhises eelarves kajastatakse tehingud vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse. Eelarve seletuskirjas antakse ülevaade peamiste tegevusvaldkondade eelarvetest põhitegevuse tulude, põhitegevuse kulude, investeerimistegevuse, finantseerimistegevuse ja eelarve tulemi lõikes.

Eelarve liigendatakse tegevusvaldkondadeks ja tegevusaladeks lähtudes kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse juhendile. Hallatavad asutused ja ametiasutuse struktuuriüksused jaotatakse tegevusalade kaupa vastavalt tegevusvaldkonnale.

Tulenevalt seadusest on erinevatele tegevustele seatud eesmärgid täitmise mõõtmiseks ning seletuskirjas esitletakse eelnenud aasta tegelikud, jooksva aasta oodatavad ja eelarveaastaks prognoositavad andmed. Eelarve on koostatud üheks eelarveaastaks ja esitlusvaluutaks on euro.

1.3. Koondeelarve

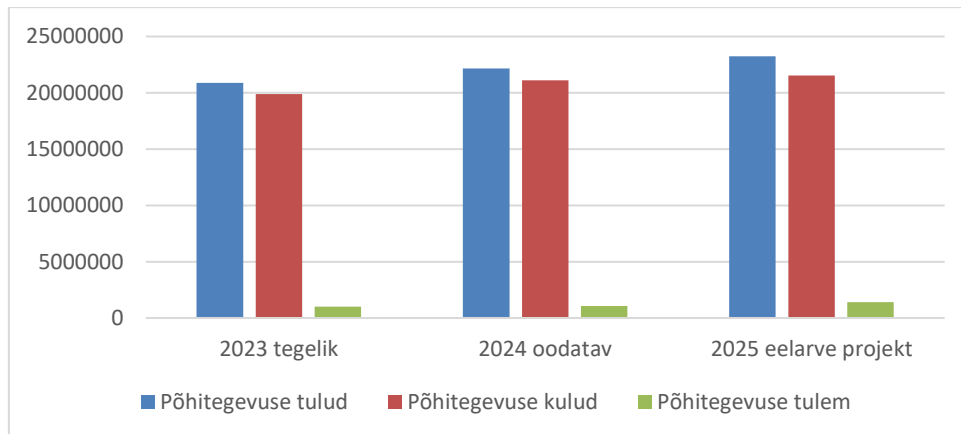
Tabel 1. Eelarve koondtabelis toodud põhitegevuse tulud, - kulud, investeerimistegevus, finantseerimine ja likviidsete varade muutus

	2023 tegelik	2024 oodatav	2025 eelarve projekt
PÕHITEGEVUSE TULUD	20 882 511	22 165 755	23 248 378
Maksutulud	10 204 383	11 416 000	12 578 688
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 399 002	1 436 968	1 466 767
Saadavad toetused	9 148 131	9 110 137	9 082 923
Muud tegevustulud	130 995	202 650	120 000
PÕHITEGEVUSE KULUD	19 877 614	21 095 897	21 848 489
Antavad toetused	1 380 918	1 974 681	1 893 228
<i>s.h. üldised valitsussektori teenused</i>	<i>40 461</i>	<i>48 344</i>	<i>45 675</i>
<i>avalik kord ja julgeolek</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>majandus</i>	<i>28 018</i>	<i>23 053</i>	<i>23 053</i>
<i>keskkonnakaitse</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>elamu- ja kommunaalmajandus</i>	<i>17 714</i>	<i>36 292</i>	<i>30 000</i>
<i>tervishoid</i>	<i>0</i>	<i>10 000</i>	<i>10 000</i>
<i>vaba aeg, kultuur ja religioon</i>	<i>105 607</i>	<i>103 593</i>	<i>57 000</i>
<i>haridus</i>	<i>8 280</i>	<i>16 904</i>	<i>2 500</i>
<i>sotsiaalne kaitse</i>	<i>1 180 838</i>	<i>1 736 495</i>	<i>1 725 000</i>
Muud tegevuskulud	18 496 696	19 121 216	19 955 261
<i>s.h. üldised valitsussektori teenused</i>	<i>1 030 957</i>	<i>1 237 102</i>	<i>1 282 505</i>
<i>Avalik kord ja julgeolek</i>	<i>50 419</i>	<i>64 556</i>	<i>60 163</i>
<i>majandus</i>	<i>498 367</i>	<i>445 760</i>	<i>480 501</i>
<i>keskkonnakaitse</i>	<i>522 082</i>	<i>496 667</i>	<i>475 650</i>
<i>elamu- ja kommunaalmajandus</i>	<i>1 109 915</i>	<i>1 069 665</i>	<i>1 177 994</i>
<i>tervishoid</i>	<i>158</i>	<i>165</i>	<i>165</i>
<i>vaba aeg, kultuur ja religioon</i>	<i>2 232 268</i>	<i>2 423 996</i>	<i>2 516 341</i>
<i>haridus</i>	<i>11 065 324</i>	<i>11 418 997</i>	<i>11 817 469</i>
<i>sotsiaalne kaitse</i>	<i>1 987 206</i>	<i>1 964 308</i>	<i>2 144 473</i>
Põhitegevuse tulem	1 004 897	1 069 858	1 399 889
INVESTEERIMISTEGEVUS	-1 417 557	-1 655 730	-4 313 102
Põhivara soetus	-1 763 724	-1 524 515	-5 894 442
Põhivara müük	193 000	200 000	200 000
Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	554 975	107 676	1 843 541
Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-71 885	-40 000	-59 701
Tagasilaekuvad laenud	72 900	0	0
Finantstulud ja -kulud	-402 823	-398 891	-402 500
FINANTSEERIMISTEGEVUS	-433 076	-337 796	2 573 654
Võlakohustuste võtmine	1 200 000	1 084 500	4 000 000
Võlakohustuste täitmine	-1 633 076	-1 422 296	-1 426 346
Nõuete ja kohustuste saldo muutus	176137	0	0
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	-669 599	-923 668	-339 559

Tapa valla põhitegevuse tulude kogumaht 2025. aastaks on 23 248 378 eurot ning põhitegevuse kulude kogumaht on 21 848 489 eurot. Põhivara planeeritakse soetada 5 894 442 euro ulatuses. Finantseerimiseks võetakse laenu 4 miljonit eurot (tabel 1).

1.4. Eelarve tulem

Põhitegevuse tulude kogusumma ja põhitegevuse kulude kogusumma vahet, millele on liidetud investeerimistegevuse kogusumma, nimetatakse eelarve tulemiks. Eelarve tulem peab võrduma likviidsete varade muutuse kogusumma ja finantseerimistegevuse kogusumma vahega. Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga.

Skeem 1. Põhitegevuse tulemi kasv 2023-2025

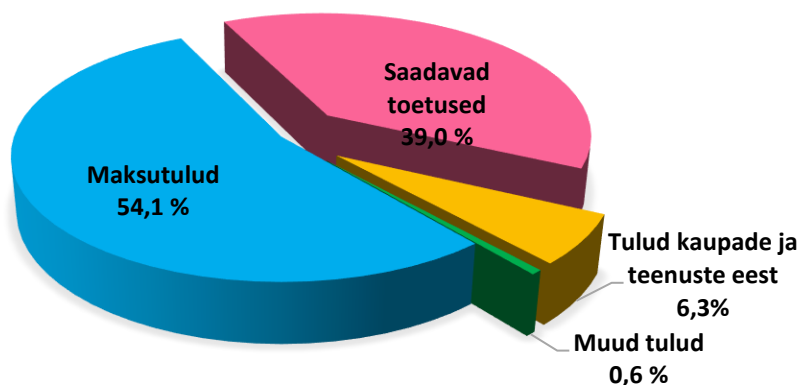
2025 aasta eelarve projektis on seatud eesmärgiks põhitegevuse kulude kokkuhoid ja põhitegevuse tulemi suurendamine.

2. Põhitegevuse tulud

Vallaeelarve tulu on kogu tulu, mille vallaeelarvesse võtmise kohustus tuleneb riigi ja Tapa valla õigusaktidest. Vallaeelarve tulud on:

- maksutulud;
- tulud kaupade ja teenuste müügist;
- saadavad toetused;
- muud tegevustulud.

Eelarve eelnõu valmimise hetkeks ei ole kinnitatud riigipoolsed eraldised omavalitsustele, seega on lähtutud rahandusministeeriumi 2024. aasta tasandusfondi ja toetusfondi eraldistest ja informatiivselt ministeeriumilt saadud andmetest. Toetusfondi vahendid on korrigeeritud vastavalt Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi infole ja käesoleva aasta näitajatele. Kui Vabariigi Valitsus ja ministeeriumid kinnitavad eraldiste suurus, korrigeeritakse näitajad lisaeelarvega. Põhitegevuse tuludest 54,1 protsenti moodustavad maksutulud, 39,0 protsenti saadavad toetused, 6,3 protsenti tulud kaupade ja teenuste müügist ja muud tulud, mille suurus jääb alla 1 protsendi.

Skeem 2. 2025.aasta vallaeelarve tulude jaotus.

2.1. Põhitegevuse tulude võrdlustabel

Antud peatükis esitatakse põhitegevuse tulude võrdlustabel ja alapeatükkides selgitatakse tabelis toodut.

Tabel 2. Põhitegevuse tulude võrdlustabel 2023.aasta täitmine, 2024.aasta oodatav, 2024.aasta eelarve täitmine seisuga 30.09.2024 ja 2025.aasta eelarve projekt.

PÕHITEGEVUSE TULUDE EELARVE	2023.a. täitmine	2024.a. oodatav	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Maksutulud	10 204 383	11 416 000	8 446 414	12 578 688
<i>Füüsilise isiku tulumaks</i>	<i>9 916 254</i>	<i>11 102 000</i>	<i>8 260 314</i>	<i>12 192 688</i>
<i>Maamaks</i>	<i>287 074</i>	<i>313 000</i>	<i>180 920</i>	<i>380 000</i>
<i>Teede ja tänavate sulgemise maks</i>	<i>1 055</i>	<i>1 000</i>	<i>5 180</i>	<i>6 000</i>
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 399 002	1 436 968	1 114 049	1 466 767
<i>Riigilõiv</i>	<i>14 424</i>	<i>10 000</i>	<i>7 752</i>	<i>14 000</i>
<i>Laekumised haridusasutustest</i>	<i>541 963</i>	<i>566 518</i>	<i>405 146</i>	<i>518 967</i>
<i>Laekumine kultuuriasutustest</i>	<i>72 677</i>	<i>75 250</i>	<i>45 043</i>	<i>77 800</i>
<i>Laekumised sotsiaalabiteenustest</i>	<i>379 943</i>	<i>396 000</i>	<i>324 587</i>	<i>436 000</i>
<i>Laekumine elamu- ja kommunaalmajandusest</i>	<i>112 088</i>	<i>140 600</i>	<i>101 228</i>	<i>139 600</i>
<i>Laekumised spordi- ja puhkealadelt</i>	<i>213 614</i>	<i>191 300</i>	<i>167 855</i>	<i>210 400</i>
<i>Tulud keskkonnaalasest tegevusest</i>	<i>4 023</i>	<i>4 300</i>	<i>4 129</i>	<i>5 500</i>
<i>Tulud korrakaitsealasest tegevusest</i>	<i>20 675</i>	<i>15 000</i>	<i>16 058</i>	<i>20 000</i>
<i>Rendi- ja üüritulud</i>	<i>35 196</i>	<i>33 000</i>	<i>39 520</i>	<i>36 000</i>
<i>Muud kaupade ja teenuste müük</i>	<i>4 399</i>	<i>5 000</i>	<i>2 731</i>	<i>8 500</i>
Saadavad toetused tegevuskuludeks	9 148 131	9 110 137	7 404 535	9 082 923
<i>Tasandusfond (lg 1)</i>	<i>2 110 280</i>	<i>3 100 830</i>	<i>2 480 663</i>	<i>3 097 000</i>
<i>Toetusfond (lg 2)</i>	<i>6 344 325</i>	<i>5 283 749</i>	<i>4 223 407</i>	<i>5 279 137</i>
<i>Muud saadud toetused tegevuskuludeks</i>	<i>693 526</i>	<i>725 558</i>	<i>700 465</i>	<i>706 786</i>
Muud tegevustulud	130 995	202 650	112 684	120 000
<i>Kaevandamisõiguse tasu</i>	<i>22 161</i>	<i>18 000</i>	<i>18 835</i>	<i>21 000</i>
<i>Laekumine vee erikasutusest</i>	<i>29 250</i>	<i>27 000</i>	<i>20 435</i>	<i>27 000</i>
<i>Muud eelpool nimetatata muud tegevustulud</i>	<i>79 584</i>	<i>157 650</i>	<i>73 414</i>	<i>72 000</i>

Maksutulud

2025. aasta eelarves on planeeritud maksutulud 12 578 688 eurot.

Võrreldes 2024. aasta oodatava täitmisega on prognoositud suurenemist 10 protsenti.

Riiklikest maksudest laekuvad kohalike omavalitsuste eelarvesse füüsilise isiku tulumaks ja maamaks. Kohalikest maksudest teede ja tänavate sulgemise maks. Tulumaksu laekumist mõjutab maksumaksjate arv, brutosissetulek ja riigi poolt igal aastal omavalitsustele kehtestatav tulumaksu laekumise määr. 2025. aastal on jaotus järgmine: töötasu tuludelt 11,29% ja 5,5 protsenti pensionituludelt.

Tapa valla keskmine maksumaksjate arv seisuga 30.september 2024 on 4533, pensionisaajaid 2968. 2024.aasta füüsilise isiku tulumaksu 9 kuu täitmine on olnud keskmiselt 13%. Osakaal maksutuludest on 97 protsenti. Füüsilise isiku tulumaks maksutuluna suureneb 2025.aastal 9,8%.

Tapa vallas on kehtestatud vallavolikogu määrusega valla haldusterritooriumil ühtseks maamaksumääraks elamumaa ja maatulundusmaa õuemaa kõlvikule 0,5 % maa maksustamishinnast aastas, maatulundusmaale 0,4 % maa maksustamishinnast aastas ja sihtotstarbega maale 1,0 % maamaksustamishinnast aastas. Maamaksu laekumise prognoosimisel lähtutakse Maa-Ameti poolt 2022. aastal korraldatud maade hindamise tulemustest. Maamaksu osatähtsus põhitegevuse tuludest on 3 protsenti.

Kohalikud maksud kehtestatakse vallavolikogu määrusega vastavalt kohalike maksude seaduses sätestatud tingimustele. Tapa vallas on kehtestatud teede ja tänavate sulgemise maks, mis omab maksutuludest marginaalse osa.

Kaupade ja teenuste müük

Eelarves on 2025. aastal planeeritud tulud kaupadelt ja teenustelt 1 466 767 eurot. Võrreldes 2024. aasta oodatava täitmisega on suurenemist prognoositud 2,1 protsenti. Saadavaks tuluks on arvestatud tulu müüdud toodete ja osutatud teenuste eest. Prognoosimisel on arvestatud elamu- ja kommunaalmajanduses teenuste edasimüügil hindade tõusuga (*käibemaksu tõus 01.07.2025*).

Tabel 3. Tulud kaupade ja teenuste müügist võrdlustabel 2023. aasta täitmine, 2024. aasta oodatav, 2024. aasta eelarve täitmine seisuga 30.09.2024 ja 2025. aasta eelarve projekt

Tulud kaupade ja teenuste müügist	2023.a. täitmine	2024.a. oodatav	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt	Võrdlus 2024/2025 protsentides
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 399 002	1 436 968	1 114 049	1 466 767	2,1
<i>Riigilõiv</i>	<i>14 424</i>	<i>10 000</i>	<i>7 752</i>	<i>14 000</i>	<i>1,4</i>
<i>Laekumised haridusasutustest</i>	<i>541 963</i>	<i>566 518</i>	<i>405 146</i>	<i>518 967</i>	<i>-8,4</i>
<i>Laekumine kultuuriasutustest</i>	<i>72 677</i>	<i>75 250</i>	<i>45 043</i>	<i>77 800</i>	<i>3,4</i>
<i>Laekumised sotsiaalabiteenustest</i>	<i>379 943</i>	<i>396 000</i>	<i>324 587</i>	<i>436 000</i>	<i>10,1</i>
<i>Laekumine elamu- ja kommunaalmajandusest</i>	<i>112 088</i>	<i>140 600</i>	<i>101 228</i>	<i>139 600</i>	<i>-0,7</i>
<i>Laekumised spordi- ja puhkealadelt</i>	<i>213 614</i>	<i>191 300</i>	<i>167 855</i>	<i>210 400</i>	<i>10,0</i>
<i>Tulud keskkonnaalasest tegevusest</i>	<i>4 023</i>	<i>4 300</i>	<i>4 129</i>	<i>5 500</i>	<i>27,9</i>
<i>Tulud korrakaitsealasest tegevusest</i>	<i>20 675</i>	<i>15 000</i>	<i>16 058</i>	<i>20 000</i>	
<i>Rendi- ja üüritulud</i>	<i>35 196</i>	<i>33 000</i>	<i>39 520</i>	<i>36 000</i>	<i>9,1</i>
<i>Muud kaupade ja teenuste müük</i>	<i>4 399</i>	<i>5 000</i>	<i>2 731</i>	<i>8 500</i>	<i>1,7</i>

Riigilõivud

Valla eelarvesse laekuvad riigilõivud vastavalt riigilõivuseadusele (RLS § 7 lõige 2 ja § 331-335). Tulud on prognoositud 14 000 eurot. Monitoorides 2023. aasta täitmist ja hinnates 2024. aasta 9 kuu täitmist on 2025. aasta eelarve projektis planeeritud maksutõus 1,4 protsenti.

Laekumised haridusasutustest

Laekumised haridusalasest tegevusest moodustavad kaupade ja teenuste müügist 35,4 protsenti. 2025. aasta tuludesse on haridusalasest tegevusest planeeritud kokku 518 967 eurot. Tulud koosnevad vallavalitsuse hallatavate haridusasutuste omatuludest ja teiste omavalitsuste poolt laekuvast tulust, kui nende lapsed ja õpilased käivad Tapa valla hallatavates haridusasutustes.

2024. aastal reorganiseeriti valla munitsipaalkoolid. Tapa vallas on 3 kooli. Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 83 kehtestab Vabariigi Valitsus igaks eelarveaastaks õppekoha tegevuskulu piirmäära ühe kuu kohta. 2025. aastal on kehtestatud piirmäär 109 eurot kuus õpilase kohta ja eelarve projektis on selleks planeeritud 120 528 eurot. EHIS andmetel on 01.11.2024 seisuga 94 õpilast teistest omavalitsustest. Siinjuures ei saa jätta tähelepanuta, et

koolides/huvikoolides toimub õppetöö vastavalt õppeaastale (2025/2026). Seega on prognoos tehtud osaliselt indikatiivselt tuleviku vaatega perioodi 01.09.2025 - 31.12.2025 osas.

Tapa vallas on 4 lasteaeda. EHIS andmetel on seisuga 01.11.2024 lasteaedades 488 last (s.h. 11 teisest KOV-st). Koolieelse lasteasutuse kohatasu on reguleeritud koolieelse lasteasutuse seaduse (KELS) § 27 lõikega 3. Lasteasutuse majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulude katmine toimub vallaeelarve vahenditest ning vallavolikogu otsusel osaliselt vanemate poolt (Tapa vallavolikogu 10. märtsi 2024. aasta määrus nr 31 „Tapa valla koolieelsetes munitsipaallasteasutustes vanema poolt kaetavate kulude suurus ja tasumise kord“). Lapse toidukulu lasteasutuses katab KELS-i § 27 lõike 2 alusel lapsevanem. Lapse toidukulu päevamaksumuse otsustab hoolekogu ja kinnitab asutuse juht. 2025.aasta projektis on planeeritud koolitoidu tulu 60 000 eurot.

Laekumine teistelt KOVidelt lasteaia teenuse eest on reguleeritud koolieelse lasteasutuse seaduses (KELS §27 lõige 6). Vallavalitsus kinnitab igaks eelarveaastaks lasteasutuse majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulu arvestusliku maksumuse ühe lapse kohta (KELS § 27 lõige 7). 2025. aasta prognoosi kohaselt on lasteaedade tulu majandustegevusest 280 439 eurot (s.h.teiste omavalitsuste osaluse laekumine 75 000 eurot).

Õpilaste õppetasu huvikoolides on reguleeritud huvikooli seaduse ning vallavalitsuse korraldustega.

Huvikool	Õpilaste arv	Osalustasu (eurod) kuus	Laekumine koolitustegevusest
Tapa Muusika- ja Kunstikool	169	15-40	58 000

Laekumised kultuuriasutustelt

Prognoositav laekumine kultuuriasutuste majandustegevusest 2025. aastal on planeeritud 77 800 eurot. Tulud koosnevad vallavalitsuse hallatavate kultuuriasutuste tasulistest teenustest.

Asutuse nimetus	Summa eurodes
Tapa Vallaraamatukogu	1 800
Tapa valla Kultuurikeskus	76 000
<i>s.h. muuseum</i>	<i>6 000</i>

Laekumised sotsiaalabiteenustest

Laekumised sotsiaalabiteenustest on 2025. aasta eelarves planeeritud 436 000 eurot. Tapa Hooldekodu tasulised teenused 384 000 eurot, koduteenuseks 16 000 eurot ja muu eakate sotsiaalse kaitse osas (pesu pesemise eest ja transporditeenus kliendile vastavalt kehtestatud hinnakirjale) 36 000 eurot.

Laekumised elamu- ja kommunaalmajandusest

Elamu- ja kommunaalkulude laekumist planeeritakse 2025.aastaks 139 600 eurot edasi müüdud elektri, vee ja kanalisatsiooni, soojuste, sauna ja hooldustööde kulude eest. Hinnates 2023.aasta täitmist ja 2024.aasta oodatavat täitmist, siis on 2025.aastaks planeeritud vähenemine 0,7 protsenti.

Laekumised spordi ja puhkealadest

Laekumist spordi ja puhkealadest planeeritakse 2025.aastaks 210 400 eurot.

Tapa valla spordikeskus planeerib 2025.aasta tuludeks 160 000 eurot teenuste hinnakirja alusel ja Tapa valla Spordikool õppetasudest 50 400 eurot.

Tulud keskkonnavalasest tegevusest

Tulud keskkonnavalasest tegevusest laekub projektipõhiselt biojäätmekomposteerimiskonteinerite müügist.

Tulud korrakaitsealasest tegevusest

Korrakaitsealase tegevuse tulud tulevad Päästeameti poolt vabatahtliku tegevuse osalemise eest ja 2025.eelarve projekti on lisatud 20 000 eurot. Hindamisel on aluseks võetud 2023.aasta täitmine.

Rendi ja üüritulud

2025. aasta eelarves on planeeritud üüri ja renditulu laekumist 36 000 eurot.

Saadavad toetused

Nimetus	2024.a. kinnitatud	2025.a. eelarve prognoos
Tasandusfond	3 100 830	3 097 000
Toetusfond	5 283 749	5 279 137
<i>s.h. üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus</i>	<i>4 137 088</i>	<i>4 163 332</i>
<i>Kohalike teede hoiu toetus</i>	<i>464 574</i>	<i>464 574</i>
<i>Huvihariduse ja huvitegevuse toetus</i>	<i>148 672</i>	<i>126 231</i>
<i>Koolieelse lasteasutuse õpetajate tööjõukulude toetus</i>	<i>135 234</i>	<i>135 000</i>
<i>Suure hooldusvajadusega laste toetus</i>	<i>29 679</i>	<i>30 000</i>
<i>Toimetulekutoetus</i>	<i>368 095</i>	<i>360 000</i>
<i>Rahvastiku toimingute kulude hüvitis</i>	<i>407</i>	<i>0</i>
Muud toetused	725 558	706 786

Sihtotstarbeline finantseerimine jooksvateks kuludeks planeeritakse:

- riigieelarvest hariduskulude toetuseks (õpetajate palgad, koolilõuna, õppevahendid);
- riigieelarvest sündide ja surmade registreerimise toetuseks;
- riigieelarvest toimetulekutoetuste väljamaksmiseks ning sotsiaaltoetuste- ja teenuste osutamise toetuseks.

Saadavaid toetusi on planeeritud 2025. aasta eelarvesse 9 082 923 eurot. Tasandusfondi planeerimisel on võetud aluseks Rahandusministeeriumi poolt pakutav tasandusfondi prognoosimise tabel. Kui tasandusfondi ja toetusfondi lõplik jaotus selgub (Vabariigi Valitsuse määrus) peale eelarve kinnitamist, siis muudetakse eelarvet läbi lisaeelarve.

Muude toetuste all on planeeritud järgmised toetused summas 706 786 eurot:

- Koolipiima ja juurviljade PRIA toetus 40 000 eurot;
- Treenerite toetus Spordi ja -Teabe Sihtasutuselt 68 753 eurot;
- Muu sotsiaalne kaitse ISTE projektid 30 000 eurot;
- Kaitseväge harjutusvälja talumine 330 533 eurot;
- KREDEX lammutustoetus 17 500 eurot;
- Raamatukogudele riiklik dotatsioon 20 000 eurot;
- Haridusvõrgu korrastamise toetus 200 000 eurot.

Muud tegevustulud

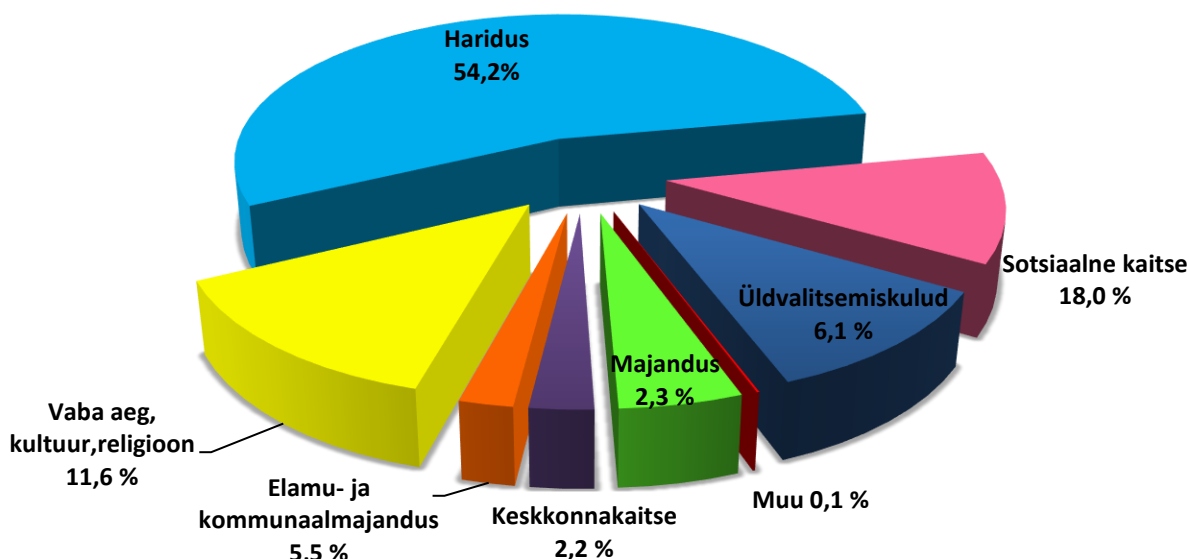
Siin on planeeritud 2025.aasta eelarvesse 120 000 eurot, mis põhiliselt koosnevad:

- maardlate kaevandamistasudest 21 000 eurot;
- vee erikasutuse tasudest 27 000 eurot;
- muudest tuludest 72 000 eurot (väikevara müük ja nõuded).

3. Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulud on planeeritud kulupõhise eelarvestamise meetodil ja jaotatud tegevusalade järgi. Põhitegevuse kulude kogumaht 2025. aastal on planeeritud 21 848 489 eurot. 2024. aasta

oodatavas eelarves olid põhitegevuse kulud 21 095 897 eurot. Prognoositav kasv on 3,6 protsenti.

Palgafondi tõus on planeeritud keskmiselt 2,2 %. Miinimumpalk on 2025.aastal 886 eurot. Õpetajate töötasu alammäär jääb 1820 eurole kuus, millega on seotud ka lasteaiaõpetajate palgamäär.

3.1. Põhitegevuse kulude majanduslik sisu tegevusvaldkondade lõikes

Antud peatükis esitatakse põhitegevuse kulude teave ja alapeatükkides selgitatakse tabelis toodut.

Tegevusvaldkond	2025.a. eelarve projekt	Antavad toetused	Personali-kulud	Majandamise kulud	Muud kulud
Üldised valitsussektori teenused	1 328 180	45 675	975 192	226 313	81 000
Avalik kord ja julgeolek	60 163	0	12 363	47 800	0
Majandus	503 554	23 053	220 931	259 570	0
Keskkonnakaitse	475 650	0	0	475 650	0
Elamu ja kommunaalmajandus	1 207 994	30 000	599 881	577 333	780
Tervishoid	10 165	10 000	0	165	0
Vabaaeg ja kultuur	2 573 341	57 000	1 404 501	1 111 840	0
Haridus	11 819 969	2 500	9 585 596	2 231 873	0
Sotsiaalne kaitse	3 869 473	1 725 000	815 713	1 328 760	0
KOKKU	21 848 489	1 893 228	13 614 177	6 259 304	81 780
<i>protsentides</i>	100%	8,7 %	62,4 %	28,6 %	0,3%

Üldised valitsussektori teenused

Üldisteks valitsussektori teenusteks on kavandatud eelarves 1 328 180 eurot, mis on kulude kogumahust 6,1 protsenti.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2023.a. täitmine	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Üldised valitsussektori teenused	1 070 354	1 285 446	841 152	1 328 180
Valla- ja linnavolikogu	75 666	80 720	54 369	81 730
Valla- ja linnavalitsus	939 980	1 068 385	729 074	1 105 724

Kohaliku omavalitsusüksuse reservfond	0	68 134	0	80 000
Muud üldised valitsussektori teenused	54 708	68 207	57 709	60 726

Tapa Vallavolikogu

Tapa Vallavolikogu kuludeks kavandatakse 81 730 eurot. Eelarve koosneb 21 volikogu liikme ja 5 alatise komisjoni liikme töötasust ning kantseleikuludest. Volikogu ja tema komisjonide liikmete tasude arvestamise aluseks on Tapa Vallavolikogu 28. veebruari 2018 määrus nr 8 „Volikogu tööst osavõtu eest tasu ja hüvituste maksmise kord“. Tavapäraselt toimuvad volikogu istungid üks kord kuus. Juulis reeglina istungit ei toimu. Majanduskulud on kavandatud vallavolikogu töö administreerimiskuludeks, üritus-, koolitus- ja lähetuskuludeks, infotehnoloogiakuludeks jm. Võrreldes 2024. aasta kinnitatud eelarvega suurenevad kulud 1,2 protsenti.

Tapa Vallavalitsus

Tapa Vallavalitsuse kuludeks kavandatakse 1 105 724 eurot, mis on võrreldes 2024.aasta kinnitatud eelarvega suurenenud 3,5 protsenti. Personalikulud on kavandatud vastavalt vallavolikogu poolt kinnitatud struktuurile. Vallavalitsuse liikmete töötasude arvestamisel on aluseks võetud Tapa Vallavolikogu 15. novembri 2023 otsus nr 104 „Vallavalitsuse liikmetele hüvitise määramine“. Personalikulud suurenevad keskmiselt 5 % ja on vastavusse viidud Tapa Vallavolikogu 25.mai 2023 määrusega nr 23 „Tapa Vallavalitsuse teenistujate palgajuhend“. Majandamiskulud on põhiliselt planeeritud administreerimis-, auditeerimis-, infotehnoloogia- ja inventarikuludeks, ruumide halduskuludeks jm. Riigilõivude tasumiseks on planeeritud 1730 eurot.

Reservfond

Reservfond on ettenägemata ja edasilükkamatute vajaduste kulude katmiseks ja planeeritud eelarvesse summas 80 000 eurot, mis on sama suur kui 2024. aasta eelarves.

Muud üldised valitsussektori teenused

Muudeks üldisteks valitsussektori teenusteks on kavandatud 60 726 eurot, s.h. liikmemaksude tasumiseks 45 675 eurot ja KOV valimisteks 15 051 eurot.

Tapa Vallavalitsus on liige alljärgnevatel organisatsioonides:

- VIROL liikmemaks summas 23 934 eurot;
- Eesti Linnade ja Valdade Liit, liikmemaks summas 3 812 eurot;
- Arenduskoda, liikmemaks summas 10 739 eurot;
- MTÜ PAIK, liikmemaks summas 3 570 eurot;
- MTÜ Rakvere Haigla, liikmemaks summas 2 500 eurot;
- Eesti Raamatupidajate Kogu, liikmemaks summas 120 eurot;
- Spordiklubi Presidendirada MTÜ, liikmemaks summas 1 000 eurot.

Avalik kord ja julgeolek

Valla eelarvest suunatakse valla avaliku korra ja julgeoleku tagamiseks 60 163 eurot.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2023.a. täitmine	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Avalik kord ja julgeolek	50 419	64 556	44 863	60 163
Päästeteenistuse jooksvateks kuludeks	16 529	29 256	15 066	17 863
Muu avalik kord ja julgeolek (videovalve)	33 890	35 300	29 797	42 300

Majandus

Majanduse valdkonna kuludeks on planeeritud kokku 503 554 eurot, mis on 2,3 protsenti eelarve põhitegevuse kuludest.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2023.a. täitmine	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Majandus	526 385	468 813	435 027	503 554
Ettevõtluse arengutoetus	5 000	10 000	4 065	10 000
Põllumajandus (<i>maakorraldus</i>)	4 567	3 610	1 523	3 610
Elektrienergia (<i>käidukorraldus</i>)	12 816	13 680	10 145	14 000
Maanteetransport	125 871	130 000	131 493	150 000
Ühistranspordi korraldus (<i>bussijaamade haldus</i>)	52 795	50 517	43 400	53 833
Turism	8 419	0	4 046	0
Üldmajanduslikud arendusprojektid	42 264	5 000	14 991	13 500
Muu majandus (sh. majanduse haldus)	265 687	256 006	165 364	258 611
<i>s.h. palgafond</i>	<i>232 505</i>	<i>231 806</i>	<i>144 882</i>	<i>220 931</i>

Majandamiskulud on planeeritud maakorraldustoiminguteks, elektri käidukorralduseks, maanteede korrashoiuks, bussijaamade korrashoiuks, arendusprojektide omaosalus ja majanduse halduskuludeks Ettevõtluse arengutoetuseks on planeeritud 10 000 eurot.

Keskkonnakaitse

Keskkonnakaitse kuludeks on planeeritud eelarves 475 650 eurot, mis on 2,2 protsenti kulude kogumahust.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2023.a. täitmine	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Keskkonnakaitse	522 082	496 667	276 263	475 650
Jäätmekäitlus	139 990	96 667	71 084	157 650
Avalike alade puhastus	340 978	350 000	179 444	260 000
Bioloogiline mitmekesisus ja maastiku kaitse	41 114	50 000	15 106	58 000

Jäätmekäitluse all on kajastatud jäätmejaamade korrashoiuteenus ja jäätmekava koostamine. Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse kulud korrashoiuteenusteks kavandatakse avalike alade puhastuseks. Avalike alade puhastuse alt kajastatakse talihooldustööd.

Elamu- ja kommunaalmajandus

Elamu- ja kommunaalmajanduse kuludeks on planeeritud eelarves 1 207 994 eurot, mis on kulude kogumahust 5,5 protsenti.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2023.a. täitmine	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Elamu ja kommunaalmajandus	1 127 629	1 105 957	750 484	1 207 994
Elamumajanduse arendamine	167 365	174 253	107 018	186 780
Veevarustus	5 154	29 603	13 752	6 500
<i>s.h. ÜVVK kava</i>		<i>17 665</i>		
Tänavavalgustus	313 380	190 000	133 199	220 000
Muu elamu- ja kommunaalmajandus	83 951	70 074	51 910	69 010
Tapa Vallahooldus	557 779	642 027	444 605	725 704
<i>s.h. palgafond</i>	<i>447 027</i>	<i>515 955</i>	<i>366 593</i>	<i>599 881</i>

Elamumajanduse arendamine

Jätkatakse programmiga „Kodud tuleohutuks“ ja omaosalus on planeeritud 15 000 eurot. Eluruumi kohandamise kulude hüvitise korra (*Vo määrus nr. 45 29.08.2024*) täitmiseks on planeeritud 5 400 eurot. Ülejäänud eelarve vahendid kuluvad elamufondi korrashoiuks ja kommunaalkuludeks.

Tänavavalgustus

Tänavavalgustuse kulud summas 220 000 eurot kavandatakse tänavavalgustuse jooksvaks remondiks ja elektriarvete tasumiseks. Tapa vald on sõlminud elektrikäitlejaga börsipaketi ja on teinud investeeringuid säästvate lampide paigaldamiseks, mis omakorda on andnud võimaluse rahaliseks kokkuhoiuks.

Muu elamu- ja kommunaalmajandus

Muu elamu- ja kommunaalmajanduse hulka kuuluvad kalmistute ülalpidamine, hulkuvate koduloomade käitlemine ja Jäneda lossi ülalpidamiskulud.

Tervishoid

Tervishoiukuludeks on planeeritud eelarves 10 165 eurot, mida kasutatakse majandamiskuludeks ja perearstide toetuseks (*Vo määrus nr 55 29.04.2019 „Perearstide toetamise kord“*).

Vaba aeg, kultuur, religioon

Vaba aja, kultuuri ja religiooni kuludeks on planeeritud eelarves 2 573 341 eurot, mis on põhitegevuse kuludest 11,8 protsenti.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2023.a. täitmine	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Vaba aeg, kultuur, religioon	2 337 875	2 527 589	1 769 900	2 573 341
Tapa Valla Spordikeskus	748 859	776 172	521 023	857 262
<i>s.h. palgafond</i>	<i>311 974</i>	<i>358 844</i>	<i>246 305</i>	<i>376 552</i>
Tapa Valla Spordikool	295 934	350 166	236 579	400 485
<i>s.h. palgafond</i>	<i>222 463</i>	<i>276 316</i>	<i>180 103</i>	<i>302 335</i>
Sporditegevus	35 000	69 000	39 300	35 000
<i>s.h. toetused</i>	<i>35 000</i>	<i>69 000</i>	<i>39 300</i>	<i>35 000</i>
Puhkepargid	18 097	31 000	6 074	23 000
<i>s.h. toetused</i>	<i>0</i>	<i>5593</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Vaba aja üritused	21 475	22 000	21 510	23 000
<i>s.h. toetused</i>	<i>18 600</i>	<i>21 510</i>	<i>21 510</i>	<i>20 000</i>
Noorsootöö ja noortekeskused	129 757	113 668	95 028	116 883
<i>s.h. palgafond</i>	<i>19 988</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>s.h. toetused</i>	<i>48 006</i>	<i>5 000</i>	<i>5 055</i>	<i>0</i>
Tapa Valla Raamatukogud	402 328	433 789	290 074	418 266
<i>s.h. palgafond</i>	<i>292 392</i>	<i>323 781</i>	<i>220 200</i>	<i>312 651</i>
Tapa Valla Kultuurikeskus	599 988	642 272	491 997	621 836
<i>s.h. palgafond</i>	<i>312 015</i>	<i>38 5762</i>	<i>267 656</i>	<i>377 428</i>
Muuseum	53 700	56 327	45 118	45 899
<i>s.h. palgafond</i>	<i>37 290</i>	<i>41 427</i>	<i>32 097</i>	<i>35 535</i>
Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	21 971	24 500	16 282	24 500
Religioon	10 766	8 695	6 915	7 210
<i>s.h. toetused</i>	<i>4 000</i>	<i>4 000</i>	<i>4 000</i>	<i>4 000</i>

Sporditegevus

Tapa Valla Spordikeskus tegutseb kolmes piirkonnas. 2025.aasta eelarve tegevuskuludeks on planeeritud 857 262 eurot, mis on 10% suurem kui 2024.aasta oodatav eelarve. Palgafondiks on planeeritud 376 552 eurot, mis on 2024.aastaga võrreldes suurenenud 5%. Arvestatud on 2025.aasta isiku tulumaksu kinnipidamise tõusu Vabariigi valitsuse poolt kehtestatud 22% tasemele. Majandamiskulude all on kavandatud asutuse administreerimis-, lähetus-, ruumide haldamise, jooksvate remonditööde, infotehnoloogia, inventari ja sündmuste korraldamise kulud. Tapa Valla Spordikoolis õpib EHIS andmetel 294 õpilast. 2025.aasta eelarve tegevuskuludeks on planeeritud 400 485 eurot, mis on 14% suurem kui 2024.aasta oodatav eelarve. Suurenenud on võistlustel osalemise kulud ja transpordikulud. Majandamiskulude all on kavandatud asutuse administreerimis-, lähetus-, ruumide haldamise, jooksvate remonditööde, infotehnoloogia, inventari ja võistlustel osalemise kulud.

Sporditegevuse all on kajastatud 2025.aastal tegevustoetused MTÜ-dele 35 000 eurot.

Puhkeparkide hoolduseks on planeeritud 2025.aastal 23 000 eurot.

Vaba aeg, noorsootöö ja noortekeskused

Vaba aja üritusteks kolmandale sektorile on 2025.aasta eelarves planeeritud toetuse andmine 20 000 eurot ja 5000 eurot noortevolikogu ja huvikooli lõpetajate ürituse korraldamiseks. Noorsootöö on hanke korras delegeeritud MTÜ-dele ja toimetavad valla erinevates piirkondades (Tapa, Tamsalu, Vajangu). Tegevuskuludeks eelarves on planeeritud 86 475 eurot. Õpilasmaleva läbi viimiseks on planeeritud 30 408 eurot.

Raamatukogud

Tapa Valla Raamatukogud tegutsevad kuues piirkonnas – Tapa, Tamsalu, Assamalla, Jäneda, Lehtse ja Vajangu. Põhitegevuse kuludeks on planeeritud 2025.aastal 418 266 eurot. Personali- kulud on vähenenud 3,5% täitmata ametikohtade arvelt. Majandamiskuludeks planeeritakse 105 615 eurot, mis on 4,2% väiksem 2024.aasta oodatavast eelarvest. Kokkuhoid soovitakse saada elektri- ja remondikulude arvelt. Majanduskulude all on kavandatud asutuse administreerimis-, lähetus-, koolitus-, ruumide haldamise, infotehnoloogia, inventari, teavikute soetuse ja sündmuste korraldamise kulud.

Rahvakultuur

Muuseumit käsitletakse Tapa Valla Kultuurikeskuse ühe osana. 2025.aasta eelarves planeeritakse töötasudeks 412 963 eurot, mis on 2024.aasta oodatava eelarvega võrreldes 3,3% väiksem. Kokkuhoid on tekkinud täitmata ametikohtade arvelt. Majandamiskuludeks planeeritakse 204 408 eurot, mis on 4,9% väiksem 2024.aasta oodatavast eelarvest. Kokkuhoid planeeritakse elektri, kütte ja ürituste omafinantseeringu arvelt.

Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused

Ringhäälingu- ja kirjastamisteenuste kulud on jäänud samale tasemele.

Religiooni ja muud ühiskonnateenused

Religiooni ja muu ühiskonnateenuse kulud summas 4 000 eurot kavandatakse tegevustoetusena kogudustele. Ülejäänud majandamiskulud suunatakse Tamsalu kiriku kommunaalkulude katmiseks.

Haridus

Hariduse kuludeks on kavandatud 2025. aasta eelarves 11 819 969 eurot, mis moodustavad 54,2 protsenti eelarve põhitegevuse kuludest. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega kasvavad kulud 3,6 protsenti.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2023.a. täitmine	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Haridus	11 073 604	11 435 901	8 272 598	11 819 969
Alusharidus	3 327 702	3 380 988	2 523 050	3 665 485
<i>s.h. palgafond</i>	2 857 197	2 983 938	2 234 116	3 296 850
Põhihariduse otsekulud	6 034 314	6 106 875	4 404 889	5 992 358
<i>s.h. palgafond</i>	4 869 179	4 966 601	3 664 543	4 983 071
<i>s.h. õpilaskoha maksumused teistes KOV-des</i>	190 672	189 883	153 070	232 052
Gümnaasiumiharidus	493 199	478 249	366 145	490 928
<i>s.h. palgafond</i>	486 891	478 249	366 145	490 928
Noorte huviharidus- ja huvitegevus	15 185	133 555	16 904	139 531
Tapa Muusika- ja Kunstikool	461 300	504 734	349 960	540 197
<i>s.h. palgafond</i>	407 909	462 722	329 397	485 757
Koolitransport	139 976	154 000	119 609	257 000
Tapa Valla Kõök (Koolitoit)	565 328	634 900	462 214	693 890
<i>s.h. palgafond</i>	212 565	266 696	200 069	328 990
Õõmaja	5 966	7 000	993	2 000
Muud hariduse abiteenused	30 634	35 600	20 002	38 580
<i>s.h. toetused (stipendiumid)</i>	0	0	2 408	2 500

Alusharidus

Alushariduse kuludeks on eelarves kavandatud 3 665 485 eurot, mis on 31,0 protsenti hariduskuludest. Tapa vallas 2024.aastal läbi viidud haridusvõrgu korrastamisega on vallas 3 lasteaeda ja Tapa Valla Kooli all olevad Lehtse ja Jänedal lasteaiarühmad. 2025.aasta planeeritava eelarve suurenemine on 8,4 %. Kulud kavandatakse lasteaedade personali- ja majandamiskuludeks. Kõikide lasteaedade majanduskulud on kavandatud asutuse administreerimis-, lähetus-, ruumide majandamis-, infotehnoloogia-, inventari-, toitlustamise, õppevahendite ja sündmuste korraldamise kuludeks.

Tapa Lasteaed Pisipõnn: põhitegevuse kulud summas 1 536 671 eurot on 41,9 protsenti alushariduse kuludest. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega kasvavad kulud 14,6 protsenti (personalikulud 15,5 protsenti ja majandamiskulud -8,9 protsenti). Lasteaias on avatud 15 rühma. Rühmad paiknevad kolmes majas: Tapa linnas Nooruse 11 ja Nooruse 2 hoonetes ning Vahakulmu külas lasteaiaks kohandatud kortermajas. EHIS andmetel on laste arvaks lasteaias 219 last.

Tapa Lasteaed Vikerkaar: põhitegevuse kulud summas 548 090 eurot on 14,9 protsenti alushariduse kuludest. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega vähenevad kulud 1,3 protsenti majanduskulude arvelt ja suurenevad tööjõukulud 16,2 protsenti. Lasteaias on avatud 5 rühma. EHIS andmetel on laste arvaks lasteaias 77 last.

Tamsalu Lasteaed Kröll: põhitegevuse kulud summas 1 284 692 eurot on 35,0 protsenti alushariduse kuludest. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega suurenevad kulud 0,8 protsenti. Tamsalu Lasteaed Kröll rühmad paiknevad kolmes majas (Tamsalus Metsa tn 1 ja Ülase tn 14, Vajangul Kooli tn 7). Lasteaias on avatud 11 rühma. EHIS andmetel on laste arvaks lasteaias 145 last.

Tapa Valla Kool lasteaiarühmad: põhitegevuse kulud summas 206 032 eurot on 5,6 protsenti alushariduse kuludest. Põhitegevuse kulude all on kajastatud ainult lasteaiataajate palgafond. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega suurenevad kulud 1,3 protsenti. 2024.aasta haridusvõrgu korrastamisega ühendati Lehtse ja Jänedal lasteaiarühmad. Lehtses tegutseb 2 rühma ja Jänedal 1 rühm. EHIS andmetel on laste arvaks koolis 47 last.

Teistele KOV-le makstavad lasteaia kohamaksud: 2025.aasta eelarves on vähendatud kohamaksu kulu 15,9% kuna valla laste osalus teiste KOV lasteaedades on vähenenud. EHIS andmetel on 15 Tapa last teistes KOV lasteaedades.

Põhi- ja üldkeskharidus

Põhi- ja üldkeskhariduse kuludeks on eelarves kavandatud 5 992 358 eurot, mis on 50,7 protsenti hariduskuludest. Tapa vallas on põhiharidus korraldatud 3 koolis ja 6 õppekohas. Põhitegevuse kulud on kajastatud koos riigipoolse toetusfondiga. Kulud kavandatakse tegevusalade järgi personali- ja majandamiskuludeks. Kõikide koolide majandamiskulud on kavandatud asutuse administreerimis-, lähetus- ja koolitus-, ruumide majandamis-, infotehnoloogia-, inventari-, õppevahendite, sündmuste korraldamise ja transpordikuludeks. Võrreldes 2024.aasta oodatava eelarve täitmisega on põhihariduse kulud vähenenud 1,9 protsenti.

Tapa Valla Kool: Alates 01.09.2024 on liidetud Lehtse Kooli ja II kooliaste, Tapa Gümnaasiumi I ja II kooliaste ning Jänedal Kooli I ja II kooliaste Tapa Valla Kooliks. Õppetööd viiakse läbi kolmes koolimajas Lehtses, Jänedal ja Tapal 1.-6. klassini.

2025.aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kuludeks 2 669 308, mis on põhihariduse kuludest 44,5 protsenti. Palgafondiks planeeritakse 2 286 230 eurot ja majandamiskuludeks 383 078 eurot. Majanduskulud on kavandatud asutuse administreerimis-, lähetus-, ruumide majandamis-, infotehnoloogia-, inventari-, õppevahendite ja sündmuste korraldamise kuludeks, et tagada kvaliteetne haridus. Koolis õpib EHIS andmetel 449 õpilast.

Tamsalu Kool: Alates 01.09.2024 tegutseb Tamsalu Kool põhikoolina 2 õppekohas (Tamsalu ja Vajangu). 2025.aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kuludeks 1 772 309, mis on põhihariduse kuludest 29,6 protsenti. Palgafondiks planeeritakse 1 526 077 eurot ja majandamiskuludeks 246 232 eurot. Majanduskulud on kavandatud asutuse administreerimis-, lähetus-, ruumide majandamis-, infotehnoloogia-, inventari-, õppevahendite ja sündmuste korraldamise kuludeks, et tagada kvaliteetne haridus. Koolis õpib EHIS andmetel 279 õpilast

Tapa Valla Gümnaasium: Alates 01.09.2024 tegutseb kool Tapa Valla Gümnaasiumi nime all ning jätkub õppetöö progümnaasiumis (gümnaasiumiastmele eelnevates klassides). Lehtse ja Jänedal koolide III kooliastmed on liidetud Tapa Valla Gümnaasiumiga. 2025.aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kuludeks 1 318 689, mis on põhihariduse kuludest 22,0 protsenti. Palgafondiks planeeritakse 1 170 764 eurot ja majandamiskuludeks 147 925 eurot. Majanduskulud on kavandatud asutuse administreerimis-, lähetus-, ruumide majandamis-, infotehnoloogia-, inventari-, õppevahendite ja sündmuste korraldamise kuludeks, et tagada kvaliteetne haridus. Koolis õpib EHIS andmetel 206 õpilast

Põhi- ja üldkeskhariduse teenuse ostmiseks teistelt kohalikelt omavalitsustelt on planeeritud summas 232 052 eurot. Põhi ja üldkeskhariduse kuludest moodustab see 3,9 %. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega on kulud suurenenud 22,0 protsenti. EHIS andmetel osaleb 131 õpilast (s.h. Näpi koolis 10) teiste valdade haridusasutuses.

Huvialaharidus

Tapa Muusika ja Kunstikool: põhitegevuse kulud summas 540 197 eurot on 4,6 protsenti hariduse kuludest. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega on suurenevad kulud 7 protsenti. Keskmiseks õpilaste arvuks on EHIS andmetel 169 õpilast;

Koolitransport

Koolitranspordi kulud on eelarves kavandatud 257 000 eurot, mis on 2,2 protsenti hariduskuludest ning kavandatakse õpilastranspordi kulude katmiseks. 2024.aastal viidi läbi hange õpilastranspordile.

Koolitoit

Koolitoidu valmistajaks on valla hallatav asutus Tapa Valla Köök. Põhitegevuse kuludeks on eelarves kavandatud 693 890 eurot, mis on 5,9 protsenti hariduskuludest ja kavandatakse õpilaste toitlustuskuludeks, mida osaliselt kaetakse toetusfondi eraldusest. Riigipoolne toetus koolitoidule on 175 eurot aastas 1 õpilase kohta. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega suurenevad kulud 9,3 protsenti. Kulude suurenemine on tingitud toiduainete kallinemisest.

Muud hariduse abiteenused

Muudeks hariduse abiteenuste kuludeks on eelarves kavandatud 38 580 eurot, mis on 0,3 protsenti hariduskuludest ja kavandatakse õppetoetuste maksmiseks, gümnaasiumiastme õpilastele töövihikute ostmiseks, aasta õpetaja tunnustamiseks, stipendiumiteks ja haridusalaste sündmuste korraldamiseks.

Sotsiaalne kaitse

Sotsiaalse kaitse kuludeks on kavandatud 2025. aasta eelarves 3 869 473 eurot ehk 18,0 protsenti eelarve põhitegevuse kuludest. Võrreldes 2024. aasta oodatava täitumisega suurenevad kulud 4,6 protsenti. Toetusteks planeeritakse 1 725 000 eurot, palgafondiks 815 713 eurot ja majandamiskuludeks 1 328 760 eurot.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2023.a. täitmine	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Sotsiaalne kaitse	3 168 044	3 700 803	2 875 833	3 869 473
Haigete sotsiaalne kaitse	0	0	3 732	6 000
Erihoolekandeteenus puudega inimestele	5 677	8 000	25 883	8 000
Raske ja sügava puudega laste kaitse	94 166	70 000	35 726	75 000
Puuetega inimeste hooldajatoetus	106 753	110 000	81 917	110 000
Puudega lapse lapsehoiuteenus	0	16 000	11 130	17 000
Väljapool kodu osutatav üldhooldusteenus	588 946	899 000	784 409	840 000
Koduteenus	123 229	161 760	88 350	166 260
Asendus- ja järelhooldusteenus	791 085	796 000	699 698	921 000
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	137 703	167 794	93 957	160 408
Lapse tugiisikuteenus	0	0	24 508	76 000
Eluasemeteenus sotsiaalsetele riskirühmadele	13 347	20 000	3 747	24 000
Riiklik toimetulek	393 400	353 095	276 897	360 000
Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	42 222	49 000	38 399	71 000
Võlanõustmisteenus	0	0	0	1 000
Muu sotsiaalne kaitse s.h. sotsiaalse kaitse haldus	319 540	349 998	207 432	326 700
Tapa Hooldekodu	551 976	700 155	500 048	707 105

4. Investeeringustegevus

Investeeringustegevuse all on planeeritud põhivaraga seotud tehingud ja laenuintresside tasumine. Eelarves on kavandatud investeeringute mahuks 4 313 102 eurot. Investeeringute eelarveosas on toodud nii tulud kui ka kulud. Tulude ja kulude eraldamiseks kasutatakse erinevaid märke:

- Raha sissetulekud on plussmärgiga;
- Raha väljaminekud on miinusmärgiga.

	2023.a. tegelik	2024.a. oodatav täitmine	2025 eelarve prognoos
INVESTEERIMISTEGEVUS	-1 417 557	-1 655 730	-4 313 102
Põhivara soetus	-1 763 724	-1 524 515	-5 894 442
Põhivara müük	193 000	200 000	200 000
Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	554 975	107 676	1 843 541
Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-71 885	-40 000	-59 701
Tagasilaekunud laenud	72 900	0	0
Finantstulud ja -kulud	-402 823	-398 891	-402 500

Kuludena ehk väljaminekutena on selles eelarveosas kajastatud alljärgnevad tehingud:

- 1) majandusvaldkonna investeeringud summas 1 200 000 eurot:
  - Ettevõtlusala Paide mnt 85 arendamine 500 000 eurot;
  - Valla teede renoveerimine vastavalt tehoviukavale 500 000 eurot;
  - Vabadussamba rajamine 100 000 eurot;
  - Vajangu koolihoone remont 100 000 eurot.
- 2) keskkonnakaitse valdkonna investeeringud summas 42 200 eurot:
  - Tamsalu jäätmejaama keskosa asfalteerimine 30 000 eurot;
  - Avalikesse kogumispunktidest alusplatside rajamine 12 200 eurot.
- 3) elamu- ja kommunaalmajandusvaldkonna investeeringud summas 40 000 eurot:
  - Tapa Vallahooldusele transpordivahendite soetamine 40 000 eurot;
- 4) vaba aja, kultuuri ja religiooni investeeringud summas 4 042 242 eurot:
  - Tapa Gümnaasiumi staadioni renoveerimine 192 243 eurot;
  - Tamsalu kultuurimaja park 50 000 eurot;
  - Tamsalu 100 tamme park 150 000 eurot;
  - Tapa linna keskväljaku renoveerimine 3 499 999 eurot;
  - Tapa Raudteejaama hoone ja veetorni remont 100 000 eurot;
  - Tamsalu kesk 2 Meeritsa maja renoveerimine 50 000 eurot.
- 5) haridusvaldkonna investeeringud summas 570 000 eurot:
  - Pargi 12 Tapa Valla Kooli lifti ehitus 200 000 eurot;
  - Nooruse 2 Tapa Valla Gümnaasiumi hoone renoveerimisetapp 250 000 eurot;
  - Tapa Muusika- ja Kunstikooli ventilatsiooni korrastamise omaosalus 120 000 eurot;
- 6) antav sihtfinantseerimise toetus kokku 59 701 eurot:
  - Hajaasustuse veeprogramm 40 000 eurot;
  - Rakvere haiglale toetus 19 701 eurot.
- 7) Saadav sihtfinantseering põhivara soetuseks 1 843 541 eurot:
  - Paide mnt 85 arendus 375 000eurot;
  - Tamsalu Kultuurimaja park 45 000 eurot;
  - Tamsalu 100 tamme park 50 000 eurot;

- Tapa linna keskväljaku renoveerimine 1 158 541 eurot;
- Tapa Raudteejaama hoone ja veetorni remont 50 000 eurot;
- Tamsalu kesk 2 Meeritsa maja renoveerimine 45 000 eurot;
- Lifti soetus Pargi 12 hoonesse 100 000 eurot;
- Veevarustus (HAP programm) 20 000 eurot.

8) laenu intresside tasumine 409 000 eurot.

Tuludest sissetulekutena on selles eelarveosas kajastatud laekuvad intressid pangakontodel olevatelt rahaliste vahendite jäägilt summas 3 500 eurot.

5. Finantseerimistegevus

Finantseerimistegevuse all on kajastatud võetavad laenud vastavalt investeringute omaosaluste finantseerimiseks ja võetud laenude põhiosade tagasimaksed vastavalt kehtivate laenulepingute maksegraafikutele. Finantseerimistegevuse kokku on eelarves kavandatud 2 573 654 eurot.

Finantseerimistegevuse eelarveosas on kajastatud vallale laenu võtmine summas 4 milj. eurot ja võetud laenude põhiosade tagasimaksed summas 1 426 346 eurot.

Laenu ja likviidsete vahenditega on kavandatud katta investeringuid.

6. Likviidsete varade muutus

Likviidsete varade eelarve osas kajastatakse koosseisu raha ja pangakontode saldo muutus, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute saldo muutus ning soetatud võlakirjade saldo muutus. Tapa valla 2025. aasta eelarve perioodi lõpuks planeeritakse likviidsete varade jäägiks 906 762 eurot.

7. Selgitused eelarve eelnõus ja eelarvestrateegias esinevate andmete oluliste erinevuste koht

Nimetus	EA strateegia	Eelarve 2025	Erinevus
Põhitegevuse tulud	22 478 239	23 248 378	+770 139
Põhitegevuse kulud	20 702 555	21 848 489	+1 145 934
Põhitegevuse tulem	1 775 684	1 399 889	-375 795
Investeeringumistegevus	-3 959 959	-4 313 102	+353 143
s.h. põhivara soetus	-5 600 600	5 894 442	+294 442
Põhivara soetusest saadav sihtfinantseering	1 823 541	1 843 541	+200 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseering	-40 000	-59 701	+19 701
Eelarve tulem	-2 184 275	-2 604 779	+420 504
Finantseerimistegevus	2 315 654	2 573 654	+258 000
s.h. kohustuste võtmine	3 700 000	4 000 000	+300 000
s.h. kohustuste tasumine	-1 384 346	-1 426 341	+42 000
Likviidsete varade muutus	131 379	-309 151	+440 530
Netovõlakkoormus	47,7%	49,9 %	